

Protokollat over Skoleforeningens ordinære fællesrådsmøde
tirsdag den 22. marts 2022 på Cornelius Hansen Skolen

Mødet var indkaldt med følgende dagsorden:

1. Valg af mødeleder og protokolfører
2. Meddelelser herunder orientering om status på vedtægtsarbejdet
3. Godkendelse af protokollat fra fællesrådsmødet den 23. september 2021
4. Skoleforeningens regnskab for finansåret 2021 – se bilag; gennemgang, afstemning
5. Skoleforeningens driftsbudget for finansåret 2022 – revideret; gennemgang, afstemning – se bilag. Herunder også orientering om Skoleforeningens anlæg og likviditet
6. Forslag om ændret timetal i indskoling – se bilag
7. Eventuelt

I løbet af aftenen forventer vi at indlægge tid til informationer og evt. drøftelser i grupper om et aktuelt emne.

Deltagere: Der deltog 49 stemmeberettigede fællesrådsmedlemmer, heraf 3 suppleanter, gæster og repræsentanter for lønnede medarbejdere, i alt 66 personer.

Formand Udo Jessen byder alle deltagere i det ordinære fællesrådsmøde på Cornelius Hansen Skolen velkommen.

1. Valg af mødeleder og protokolfører

Styrelsen foreslår Jens Henriksen fra Dansk Centralbibliotek som mødeleder og Helle Feder-Hoffmann som protokolfører. Begge vælges enstemmigt.

Mødeleder Jens Henriksen byder velkommen og konstaterer at både møde og dagsorden er lovlige i henhold til vedtægterne. Sabine Oetzmann og Ilka Börner vælges som stemmeudvalg. Han byder også velkommen til direktør Lars Kofoed-Jensen, der Corona-betinget er med online.

2. Meddelelser

Direktør Lars Kofoed-Jensen informerer om, at vedtægtsudvalgets arbejde har været ramt af Corona og at de derfor ikke er nået så langt, som de gerne ville. Hele Fællesrådet inviteres til et arbejdsmøde torsdag den 12. maj. Inden da har vedtægtsudvalget afholdt to yderligere møder, hvor der udarbejdes nogle spørgsmål til arbejdsmødet, så vi inden sommerferien har en idé om, i hvilken retning Fællesrådet ønsker at gå. Målet er, at der til efteråret kan præsenteres et endeligt forslag til vedtægterne.

Kristina Sukatus, formand for Driftsrådet: henvender sig til Fællesrådet for at gøre opmærksom på en helt speciel medarbejdergruppe ved Skoleforeningen, nemlig rengøringspersonale og pedeller, der yder en kæmpe indsats for, at vores institutioner ser ud, som de gør og at alle andre, børn, unge og voksne

har kunne få en så normal hverdag som muligt under Coronapandemien. Uden dem ville vores institutioner ikke se ud, som de gør den dag i dag. Arbejdsgiver og Driftsrådet har gennem længere tid drøftet området rengøring. Udgangspunktet var Corona, som krævede rigtig meget af os alle sammen, men måske især fra dem, der skulle sørge for, at alle har kunnet være i institutionerne og føle sig trygge. Pedeller og rengøringspersonalet har ikke haft en normal hverdag gennem de sidste to år, hvor arbejdet er blevet omlagt, for at få flere hænder i kerneåbningstiden. Der er ikke blevet brugt ekstra ressourcer på flere hænder. Pedellerne og rengøringspersonalet er en del af hverdagen, de kender børnene og de voksne og de føler ejerskab. Driftsrådet oplever, at der regnes med spids blyant på rengøringsområdet, og det har de gjort opmærksom på. Rengøringen bliver flere og flere steder udliciteret, fordi det er billigere end at ansætte vores egne rengøringsfolk. Institutionerne ønsker eget rengøringspersonale, som har en tilknytning til institutionen, men dette ønske medfører, at rengøringspersonalet skal løbe hurtigere og klare flere opgaver, fordi de ellers er dyrere end de eksterne firmaer. De eksterne firmaer vinder udbuddene, men resultatet er ikke det samme som det, Skoleforeningens egne rengøringsassistenter præsterer hver dag. Som repræsentant for medarbejderne, beder Kristina Sukatus fællesrådsmedlemmerne tage diskussionen og drøftelserne med ud i de lokale samarbejdsråd. Spørg ind til tal og beregningsmodeller og de konsekvenser de lokale beslutter. Hvad er det næste, der skal beregnes med spids blyant, hvis kvaliteten ikke er det, der gås efter. Skoleforeningen er en arbejdsgiver i mindre- og for mindretallet.

Formand Udo Jessen takker for oplægget. Alle er enige i, at vi skal være bevidste om alle, der arbejder i Skoleforeningen.

3. Godkendelse af protokollat fra fællesrådsmødet den 23. september 2021

Mødeleder Jens Henriksen sætter afstemningen i gang.

Godkendt: 48 stemmer

Afholdelser: 1 stemme

Protokollen er godkendt.

4. Skoleforeningens regnskab for finansåret 2021

Klaus Grønbæk Jakobsen, BDO konkluderer, at Skoleforeningen har et udmærket regnskab for finansåret 2021. Der er stadig lidt Corona-efterslæb.

Skoleforeningens overskud ender på 4,8 mio. €, hvilket er 1,8 mio. højere end sidste regnskabsår.

Overskudsgraden på 3,5 er lidt bedre end sidste år.

Det er især landet, amterne og kommunerne, der har givet højere tilskud og ikke så meget fra dansk side:

Skoledrift Landet Slesvig-Holsten er øget med 3.000.000 €

Særtilskud digitalpakt på 1.350.000 €

Tilskud amter og kommuner er øget med 6.700.000 €

Kvalitetsoffensiv på 350.000 €

Klaus Grønbæk Jakobsen viser, hvilke andre faktorer der har spillet ind bl.a. Sydslesvigudvalgs-projekter og øgede driftsomkostninger. Der er ligeledes færdiggjort en del store projekter, som er med til at reducere den kortfristede gæld.

Skoleforeningens likviditetsgrad er markant forbedret og ligger nu på 102,8. Soliditetsgraden på 34,4 er

styrket ved hjælp af overskuddet, som lægges på egenkapitalen og finansieringsgraden er stigende (61,4).

Konklusionen er, at Skoleforeningen har et pænt driftsregnskab, en hensigtsmæssig administration, velfungerende funktionsadskillelse, god budget- og økonomirapportering og en forsvarlig forvaltning i overensstemmelse med de modtagne bevillinger.

Ang. IT-sikkerhed er de tidligere anbefalinger ved at være bragt på plads. Beredskabsplanen er i den afsluttende fase og planlægges at kunne sættes i drift midt i 2022. Der er etableret nye procedurer for gennemgang af brugerrettigheder, så de ajourføres løbende. Og der er etableret beskyttelse af arbejdsstationerne ved tildeling af domænemaskiner.

Ang. resultataftalen med Sydslesvigudvalget, så er fire punkter opfyldt og tre er delvist opfyldt.

På skoleområdet er der en løbende forandring mod større og mere bæredygtige enheder.

Produktiviteten på skoleområdet er generelt stigende, fra 11,15 årselever pr. læreårsværk i 2012 til 11,64 i 2021. På dagtilbudsområdet er der en fortsat etableringsfase – vuggestueeffekt. På gymnasiesiden er antal årselever pr. lærerårsværk steget fra 6,8 i 2012 til 9,29 i 2021. Dette tal ligger lavere end i Danmark og økonomien påvirkes negativt af, at timepræstationerne afviger markant i forhold til de danske gymnasier. Der udarbejdes en dybere analyse på gymnasieområdet for at sammenligne økonomien med de danske gymnasier næste år.

Mødeleder Jens Henriksen giver ordet frit.

Barbara Bock, Sønderbrarup Danske Skole, vil vide, om der er en prognose for stigende energipriser.

Dirk Clausen, Teknisk Afdeling siger, at vi ikke ved, hvad prognoserne siger, men at vi har fast licitation for gas og elektricitet de næste to år, hvor vores leverandører indtil videre har fastholdt deres priser. Der er sket en lille prisstigning og dette er med i budgettet for 2022.

Barbara Bock, Sønderbrarup Danske Skole, spørger også ind til, om forbruget er stigende, fordi der har skullet luftes meget ud pga. Corona.

Dirk Clausen, Teknisk Afdeling: Ja, der bruges mere varme pga. udluftning men også mere strøm pga. udvikling i IT-teknologien, men præcis "wo die Reise hingeht" kan man ikke sige.

Paul Salwik, Jes Kruse-Skolen vil gerne vide, hvor på bundlinjen vi kan se effekten af, at antallet af de små skoler er reduceret til 7.

Klaus Gønbæk Jakobsen, BDO svarer, at regnskabet er meget stort, så vi skal i detaljen for at vise udviklingen, der viser besparelsen. Den er der på alle poster fra løn, til drift, til vedligeholdelse. Men det kan ikke ses i det medbragte regnskab.

Paul Salwik, Jes Kruse-Skolen tror det vil være godt, at denne effektivisering er synliggjort i regnskabet, så udviklingen ses.

Kim Petersen, Læk skolekreds har stillet et spørgsmål på det regionale fællesrådsmøde, og det vil han gerne tage med her også. Det drejer som om lønomkostninger, hvor han godt kunne tænke sig, at det

fremover er muligt, at se hvordan de er sammensat. Er det højere lønninger, flere ansatte medarbejdere, overenskomstmæssige stigninger. Dette må gerne fremgå mere tydeligt næste gang.

Søren Kjær, Gustav Johannsen-Skolen, vil vide, om der er påtænkt kurser til lærere og elever ang. IT-sikkerhed.

Ralf Feddersen, pæd. konsulent svarer, at der allerede i år tilbydes kurser i IT-sikkerhed. Cybersikkerhed generelt er også medtænkt i periferien, men vi skal i første omgang give børnene en grundlæggende forståelse for, hvad IT-sikkerhed er og, hvordan hele internettet hænger sammen.

Paul Salwik, Jes Kruse Skolen spørger ind til, hvor mange cyberangreb Skoleforeningen er udsat for og hvor mange, der bliver afværget. Hvilke tiltag tages i brug for at undgå dem og med hvilken effekt. Det er godt med en handleplan for IT bliver større og større, også i Skoleforeningen.

Søren Neess Priisholm, skolechef svarer, at Skoleforeningen er udsat for flere tusind angreb dagligt. Det er vi fuldt bevidste om og vi har et system, der afværger dem. Det er noget, vi generelt er meget opmærksomme på.

Renke Ulonska, Hans Helgesen Skolen, efterlyser, hvor i regnskabet man kan se digitaliseringsudgifterne med hensyn til digitaliseringsinitiativerne. Det er vigtigt med den digitale sikkerhed, men også den pædagogiske del og brugen af devices er vigtig i den digitale transformation, som Skoleforeningen er i gang med.

Klaus Gønbæk Jakobsen, BDO siger, at der er en meget professionaliseret tilgang til både den administrative og den pædagogiske del af IT. Der bliver målt på angreb, effektivitet og ledelsestid.

Mødeleder Jens Henriksen sætter regnskabet for finansåret 2021 til afstemning og dette godkendes enstemmigt.

5. Skoleforeningens driftsbudget for finansåret 2022

Direktørs Lars Kofoed-Jensen lægger ud med at knytte et par kommentarer til regnskabet for 2021 for at give en bedre forståelse for budgettet for 2022. I 2021 blev budgettet lagt lidt forsigtigt pga. Corona og to usikre tilskudsposter. Indtægterne endte med at være 5,4 mio. € højere end budgetteret. Også udgiftssiden viste sig at blive højere end budgetteret, nemlig med ca. 2,2 mio. €. Skoleforeningen har et samlet overskud på 3,5% af Skoleforeningens samlede budget, hvilket er en god sikkerhed at have både hvad investeringer angår, men også som buffer til de kommende år.

Der er brug for et løft på nogle støtteområder, der er bl.a. for få psykologer. Men inflationen slår igennem, og vi skal være glade for at have et budget i balance. Tilskuddet fra Sydslesvigudvalget bliver det samme som i 2021, fra landet øges tilskuddet til skoledrift med 1,6 mio. €, mens det bliver ca. det samme, som udbetales fra amter og kommuner i henhold til kitaloven. Så der må forventes et lille fald i indtægter i forhold til 2021.

Personaleomkostninger stiger også, og der er budgetteret med en samlet stigning på 4 mio. € i forhold til 2021. Skoleforeningen skal følge udviklingen meget nøje, og pga. den store usikkerhed der er i hele

verden lige nu, kan det forventes, at inflationen vil stige og medføre, at projekter må udskydes. Muligvis bliver tilskuddene mindre, da regningen for Corona og Ukraine skal betales på et tidspunkt. Men Skoleforeningen får stadig meget og kan ikke beklage sig.

Når det gælder likviditet er det gået godt, Skoleforeningens likviditet er oppe på over 100 så den er god. Når det gælder anlæg, ligger udgifterne i et anlægsbudget. Ud af de godt 13 mio. €, som ligger under vedligehold, går ca. 4 mio. til afskrivninger. Der løber stadig nogle store projekter og flere skal startes op.

Mødeleder Jens Henriksen giver ordet frit.

Paul Salwik, Jes Kruse-Skolen synes det er et meget spændende anlægsbudget 2022, og spørger, om alle projekter er med i budgettet 2022.

Direktør Lars Kofoed-Jensen svarer, at de er med som små poster. Hvis det er projekteringsarbejde er de i anlægsbudgettet.

Paul Salwik, Jes Kruse-Skolen efterlyser en opstilling på, hvad der er anlæg og, hvad der er projektering til senere anlægsarbejde til at tage med ud i skolekredsen og vise frem. Det er vigtigt, at alle fællesrådsmedlemmer kan give en fornuftig information ude i skolekredsene.

Direktør Lars Kofoed-Jensen tager det med til Styrelsen og vil finde ud af, hvordan disse informationer kan deles. Grundet stor usikkerhed i, hvornår projekterne kan startes kan det trække ud. Nogle gange kommer der kun afværgetilbud når der er noget i licitation. Så det er svært at sætte præcis startdato på alle projekter.

Alexander Prasno, Jaruplund Danske Skole, ønsker at vide, hvordan Skoleforeningen udvælger rækkefølgen af anlægsopgaverne. Hvordan der prioriteres i projekterne. F.eks. var Jaruplund SFO med på listen, men nu er den der ikke længere og der er ikke sket noget endnu. De har sendt et brev ud, men endnu ikke fået svar.

Dirk Clausen, Teknisk Afdeling, forklarer, at projekterne vurderes i samarbejde med Direktionen og Styrelsen. Der er hele tiden bevægelse i anlægslisten. Nogle projekter må udskydes pga. manglende finansiering. Andre må komme ind fra sidelinjen pga. vækst og tilskud. Der er også projekter, som trækker ud eller bliver dyrere end budgetteret og derfor udskydes andre.

Direktør Lars Kofoed-Jensen siger, at vi er klar over, at der er udfordringer nogle steder. Det er ikke en komplet liste, der er vist. Der foregår undersøgelser og overvejelser om en del projekter, som ikke er med i denne liste. Den viser de store og finansielt tunge investeringer, der er vigtige for at driften kan opretholdes.

Alexander Prasno, Jaruplund Danske Skole, siger, at man i det mindste skal modtage et officielt svar på de skriftlige henvendelser.

Paul Salwik, Jes Kruse-Skolen siger, at det er en utrolig vigtig pointe med kommunikationen. Fællesrådet

mødes kun to gange årligt og vil gerne se, hvad der er sket siden sidst. Se, hvad der har ændret sig i prioriteringslisten og hvorfor.

Direktør Lars Kofoed-Jensen siger, at det har været meget forskelligt, hvordan dette punkt har været håndteret de sidste par år og at det skal håndteres ensrettet fremadrettet.

Eberhard von Oettingen, områdechef, siger, at der kommer mange henvendelser fra forskellige skoler. Der er løbende kontakt mellem skolekontoret og skolelederen, men selvfølgelig er der krav på svar, hvis man henvender sig.

Petra von Oettingen, dagtilbudschef, forklarer, at der på dagtilbudsområdet afholdes Beiratsmøder, hvor repræsentanter fra kommunen og dagtilbudslederen er med. Der foregår et tæt samarbejde med kommunerne om anlægsopgaver.

Paul Salwik, Jes Kruse-Skolen er sikker på, at alle gør deres arbejde godt, han efterlyser bare det store overblik.

Mødeleder Jens Henriksen sætter budgettet for finansåret 2022 til afstemning og dette godkendes enstemmigt.

På aftenens dagsorden er bekendtgjort, at der indlægges tid til informationer og evt. drøftelser i grupper om et aktuelt emne, mødeleder Jens Henriksen suspenderer derfor fællesrådsmødet kl. 20.30.

Dorthe Sønnichsen, pæd. konsulent, holder et oplæg om dialogskemaerne. Evalueringskulturen skal justeres, så vi kommer derhen, hvor det er alt det, rundt om skemaet der er vigtigt og ikke så meget selve skemaet. Der kigges på evalueringskulturen hele tiden og ikke kun ved halv- og helårsevalueringerne. Eleverne skal være aktive og tage ansvar for deres egen læring og der skal opbygges et fælles sprog omkring evalueringskulturen på tværs af elever, forældre og lærerne for at opnå fælles forståelse for den. Vi skal bevæge os fra det summative til det formative, hvor vi kigger fremad, så det ikke kun bliver en afrapportering af, hvad eleven kan men hvad skal der til for, at eleven kan lære det næste.

Projektet blev søsat i 2019, og nu er det tid til at kigge på det med kritiske briller, det er hele formålet med den netop afsluttede undersøgelse. Evalueringskulturen skal forbedres, så det giver mening for både elever, forældre og lærere. Der er stor åbenhed omkring, hvad der skal ændres. Intet er helligt – det eneste, der ikke kommer til at ske er, at vi går tilbage til udtalelser og karakterer. Rejsen kommer til at fortsætte, men det skal give mening hele vejen igennem, og det kan godt være, at det kommer til at kræve nogle justeringer.

Den kvalitative undersøgelse har taget udgangspunkt i interviews på 6 forskellige skoler. Gruppe med elever, grupper med forældre og grupper med lærere. Der har været brugt en interviewguide som grundlag for samtalerne. Der er indsamlet en masse rådata fra de 17 fokusgruppeinterviews, som er tilgængeligt for alle fællesrådsmedlemmer og ligeledes blev delt ud på lederkonferencen.

Der er udarbejdet en procesplan omkring Skoleforeningens evalueringskultur. Processen er startet i 2019 og siden da er der sket justeringer af mest teknisk karakter, og der er ikke mange ønsker tilbage på den tekniske side i henhold til halv- og helårsevalueringerne. Nu er det tid til at kigge på alle de rådata, der er kommet ud af undersøgelsen og ud fra svarene kigge på, hvilke andre justeringer der skal laves. Når vi kommer til maj/juni skal tids- og handleplanen revideres, fordi vi endnu ikke ved, hvilke forbedringer der skal foretages. Skoleforeningen er meget åben for, hvad eleverne, forældrene og lærerne ønsker af justeringer for at det hele giver mening for alle. Der skal foretages justeringer på både kort og lang sigt ud fra behandlingen af de indsamlede data og på næste fællesrådsmøde i september kan ny status præsenteres, når de nødvendige justeringer er foretaget, og vi ved hvad de næste skridt bliver.

Det der springer tydeligt i øjnene fra undersøgelsen, er pilens betydning, fordi den nogle steder skaber stor usikkerhed ved halv- og helårsevalueringen. Hvad betyder det, hvis man i 3. klasse får en halv eller mindre pil ved halvårsevalueringen – er det fordi barnet først lige er startet i 3. klasse? Er det fordi, barnet ikke mestrer mere end en lille del af faseforløbet? Det er fordi, at barnet endnu ikke er blevet så dygtig til det man skulle kunne inden for det første halve år, at pilen er kort. Man kan sagtens få en fuld pil efter et halvt år, det er fordi barnet mestrer alt det, det skal kunne inden for det halve år. Og det skal der snakkes om, fordi der er meget stor usikkerhed blandt både elever, forældre og nogle lærere. Der er stor forskel på fortolkningen af, hvordan skemaet skal læses og det er uhensigtsmæssigt og det skal der kigges på. Der er også stor forskel på ejerskabet på de forskellige skoler og der er forskel i tilfredsheden med redskaberne. Hvis lærerne er glade og positivt stemt over for evalueringsskemaerne og kan se, at den giver mening smitter det af på forældrene og eleverne.

Alexander Prasno, Jaruplund Danske Skole, påpeger, at man ud fra de tilsendte rådata kan læse fra nogle lærere, at de ikke rigtig har været involveret i processen. Han stiller spørgsmålstegn ved, hvordan det kan ske. Hvordan sikrer vi, at alle er med? Og, hvordan kommer vi videre?

Dorthe Sønnichsen, pæd. konsulent: Processen blev sat i gang i 2018/19 da de nye læreplaner var klar og vi var klar til at tage det næste skridt. På baggrund af de læreplaner blev dialogskemaerne udviklet, og der er afholdt lokale workshops og roadshows omkring dialogskemaerne. Der har været en masse information, drøftelser og efterfølgende har der været drøftelser på tværs af netværkene, hvor lærerne i det enkelte fag har kunnet snakke om, hvordan man tager det videre indenfor netop deres fag. Man skal også medtænke, at Corona har været skyld i, at der ikke har kunnet afholdes store arrangementer. Dog har der været afholdt kurser i det omfang det har været muligt. Data lyver ikke og derudfra kan man læse, at det ikke er kommet ud alle steder og det skal gøres bedre, så alle får en fælles forståelse af det.

Eberhard von Oettingen, områdechef, siger, at hele historikken for forløbet er samlet i et hæfte, som vedlægges protokollatet fra dette møde.

Gerwin Wächter, Sønder Brarup Danske Skole spørger, om det er rigtig forstået, at der er lærere, der ikke har været klar over pilens betydning? Hvordan skal det så komme ud til elever og forældre? Det er meget forskrækkende. Han er tilhænger af dialogskemaerne og har stemt for dem, men det er for dårligt, at der er lærere, som ikke har været klar over, hvordan skemaerne skal forstås.

Dorthe Sønnichsen, pæd. konsulent, kan godt forstå kritikken og derfor er resultatet af denne

undersøgelse rigtig vigtig, fordi det nu står klart, hvor forskelligt pilen er blevet forstået. Så nu skal der handles ud fra det mere oplyste grundlag på baggrund af svarene fra gruppeinterviewene.

Paul Salwik, Jes Kruse-Skolen synes det er flot, at der nu gøres noget. Tilbage i 2018 var den første høring for skolelederne og der blev nævnt, at fordi det skulle ske så hurtigt ville der nok komme nogle problemer hen ad vejen, desværre blev de ikke hørt. Problemerne er opstået og så kom Corona.

Dorthe Sønnichsen, pæd. konsulent: Det er en kulturændring og det tager tid. Nu er tiden så kommet til at kigge på, hvor der er ramt ved siden af og justere på det.

Kim Petersen, Læk Danske Skole synes det er den rigtige vej med denne evaluering, fordi man kan få øje på det, der kan forbedres. Han vil gerne vide, hvordan man definerer "kvalitativ høj", når der er blevet valgt at spørge forældre, der sidder i samarbejdsrådene. Hvis man kun spørger de ressourcestærke forældre, som ofte sidder i samarbejdsrådene, giver det måske et forkert "resultat".

Dorthe Sønnichsen, pæd. konsulent, siger at det er forskelligt, hvem der er blevet interviewet. Det er skolelederne, der har udvalgt de elever, forældre og lærere, der har deltaget i undersøgelsen. Og det er ikke kun forældre, der sidder i samarbejdsrådene.

Kim Petersen, Læk Danske Skole siger også, at det giver lidt ambivalens, når de fleste forældre svarer, at de har god forståelse for skemaerne, mens lærerne svarer, at mange forældre ikke forstår dem. Så der skal større fokus på at forklare forældrene, hvordan det her hænger sammen.

Dorthe Sønnichsen, pæd. konsulent, siger, at man ikke kan tage antallet af udsagn som lig med antallet af forældre, der er positivt eller negativt stillede. Man kan være positiv stillet, men siger det kun én gang, eller en har sagt det og så siger de to andre det ikke. Så på den måde kan man ikke kigge ind i antal besvarelser.

Formand Udo Jessen giver Paul Salwik ret, der har været flere høringer og mange drøftelser også inden det kom til fællesrådet, hvor ændringen blev vedtaget med et stort flertal. Alle er blevet hørt og flertallet har truffet beslutningen.

Dorthe Sønnichsen, pæd. konsulent, slutter af med at sige, at hvis ikke vi havde haft Corona, så havde vi stået ved dette punkt tidligere. Hun sætter fællesrådsmedlemmerne i gang med gruppearbejde i 20 minutter. Svarene skal der arbejdes videre med i følgegruppen.

Mødeleder Jens Henriksen genoptager fællesrådsmødet kl. 20.25.

6. Forslag om ændret timetal i indskolingen

Marie Werngreen, Harreslev-Kobbermølle Danske Skole, har glædet sig til i aften, fordi det endelig er blevet tid til at snakke pædagogik i skolen. På klausurmødet i november blev der drøftet forskellige pædagogiske emner og den fleksible indskoling. Det overordnede lovbestemmende princip i Slesvig-Holsten siger, at indskolingen varer fra et år til tre år, før eleven fortsætter i 3. klasse. Grundtanken er, at ingen elever skal opleve, at de skal gentage et klassetrin. På klausurmødet blev der fundet én

forhindring for indskolingsforløbet, nemlig den af Fællesrådet besluttede timeplan, med forskelligt timeantal for 1. og 2. indskolingsår.

Styrelsen kan derfor godt forstå, at indskolingsforløbet håndteres forskelligt på skolerne og derfor er det på tide, at Fællesrådet ændrer på dette, så alle skoler kan få den fleksible indskoling implementeret. Løsningen ligger lige for, samme timeantal for alle. Nogle skoler har allerede en form for fleksibel indskoling og for dem bliver det ikke svært at omsætte og de kan få ressourcerne allerede nu, mens andre skoler har en årgangsdelt indskoling, her bliver det lidt sværere og de har måske brug for det kommende år til at lave en plan, og de får derfor først tildelt timerne til skoleåret 2023/24. Det er op til skolernes samarbejdsråd at træffe beslutningen om skolen skal starte i 2022 eller i 2023. Det er ikke et spørgsmål, om vi skal indføre den fleksible indskoling, men hvornår. Med den nye timeressource får børnene mere tid til at lære det, de skal, og de får mere tid til at lære og lege sammen og udvikle sig i fællesskab. Det er et bevidst valg, at timerne ligger på sprog og musik og der skal være en legende og eksperimenterende tilgang.

Eberhard von Oettingen, områdechef, tager over og vil gerne motivere beslutningsoplægget. I Slesvig-Holsten skal alle børn rykke i indskolingsfasen når de er seks år. I 2007 blev den fleksible indskoling vedtaget ved lov og i læreplanen hedder det ikke 1. og 2. klasse, men indskolingsfasen. Indskoling er super vigtig til at få basale ting på plads før barnet fortsætter i 3. klasse. Vi skal udnytte, at børnene kommer med deres forventningsglæde efter børnehaven til at udvikle en god start på læringen i indskolingen. Mange lærere og ledere har i flere år sagt, at hvis bare der var samme antal timer i indskolingen på 1. og 2. klassetrin, så kunne man gøre noget og det ville være nemmere, at gennemføre den fleksible indskoling. Der har også været ønske om flere sprogtimer. Eleverne i vores skoler har sammenlignet med de danske folkeskoler og tyske offentlige skoler færre sprogtimer i dansk hhv. tysk. Grunden til, at der skal tilføjes timer til musik er, at de motorisk og sprogligt giver rigtig meget. Der kommer også fokus på overgangen fra skoledelen til fritidsdelen. I 2026 bliver "offene Ganztagschule" indført ved lov i hele Tyskland. Corona har også gjort, at der ønskes mere tid til de basale ting. Sammen med SdU kigges på overgangen mellem undervisningsdelen og fritidsdelen. Lige nu er der et arenaskifte, når eleven går fra skole til fritidsområdet og der arbejdes hen imod et tværprofessionelt samarbejde, som kan rammesætte og skabe udviklende aktiviteter i ydertimerne for børnene.

Hvordan kan dagen se ud med fem lektioner? Alle børn i indskolingsfasen har 1. til 5. lektion og det viser sig, at SFO kan fortsætte i fire timer derefter. Stort set alle SFO'ere kan bibeholde deres personale og ved at få SFO-medarbejdere ind i den 5. lektion, kan SFO'ens åbningstid forlænges med én ydertime så der opnås en længere fritidsperiode.

Lærer Marion Sandkamm, Jens Jessen Skolen fortæller, at de på Jens Jessen-Skolen har kørt med den fleksible indskoling i otte år. De har tre indskolingsklasser, hvor eleverne har mellem et og tre indskolingsår. Eleven bliver i indskolingsklassen indtil den er klar til at rykke i 3. klasse, nogle har brug for tre år mens andre er klar allerede efter et år. På denne måde, er der ikke nogen, der oplever at skulle starte i 1. klasse igen, med Schultüte og ABC fra begyndelsen. Blandt forældrene er der mange positive tilbagemeldinger. En 5. lektion vil gøre forløbet endnu bedre, da alle elever så har samme timeantal lige meget om de er på 1., 2. eller 3. indskolingsår. Det er også en god idé at koble fritidsområdet på.

Mødeleder Jens Henriksen giver ordet frit til drøftelse.

Alexander Prasno, Jaruplund Danske Skole, spørger, hvordan set-uppet skal fungere for lærerne. Der er et pensum, som eleverne skal igennem og det kan måske være svært for en lærer at nå rundt til alle 20 elever. Hvordan skal de få set den enkelte elev?

Eberhard von Oettingen, områdechef, siger, at skolerne heldigvis er rigtig gode til at omsætte det på forskellig vis. Det er korrekt, at der findes nogle fasemål, som skal opnås, men ikke alle opnår slutmålet på samme niveau. Muligheden for at parallellægge i fagene øges og der opnås mere tid til at nå slutmålet på den her måde. Men det vil stadig ofte være én lærer, der er sammen med 20 børn.

Paul Salwik, Jes Kruse-Skolen har hørt lærere efterlyse flere ressourcer, hvis timetallet forøges for at kunne udnytte de fire timer mere effektivt, fordi eleverne er trætte efter fire lektioner. Det er der ikke taget hensyn til. Han er blevet kontaktet af skoleledere i Egerførde skolekreds, som ikke synes de er blevet inkluderet nok. Det er fint, der skal gøres noget i indskolingen, men projektet skal ikke sættes i gang før det er færdigt. Og det er et problem med kommunikationen, hvis medarbejderne ikke føler sig inkluderet i en så vigtig beslutning.

Eberhard von Oettingen, områdechef, svarer, at der i beslutningsforslaget står, at hvis man ikke er klar, så kan man vente et år med at implementere det. Der er tildelt ekstra timer til de skoler, som allerede har indført den fleksible indskoling, så de kan tage ud og coache andre skoler, der ønsker det. I forhold til budgetlægning 2022 skal der trækkes nu for ikke at alle skal vente et helt år. I forhold til kommunikationen, så er alle ledere løbende blevet informeret. I 2021 blev tilført en del ressourcer på skolekontoret og det er medarbejdere, som er på fremskudte opgaver i institutionerne. De er alle med til at udvikle den fleksible indskolingsfase. Både den gode overgang og indskoling har stået i resultataftalen, så det er ikke noget nyt. Men det er nu, der kan handles på det.

Desiree Woywod, Jaruplund Danske Skole, synes, at det grundlæggende er en god idé. Men er der tænkt på de skoler, hvor der er sammenlæste klasser? På Jaruplund Danske Skole er der sammenlæste klasser, og de 4 ekstra timer, som 2. klasse har, har altid været brugt til at lære eleverne det ekstra, som de skal kunne inden oprykningen til 3. klasse. Det vil ikke længere være muligt, fordi der kun er én lærer til indskolingsfasen.

Eberhard von Oettingen, områdechef, svarer, at der er 19 skoler med sammenlæste klasser og at de har fleksibel indskoling. Ved siden af tildelingen tildeles ekstra timer til to-lærer ordninger og til deletimer. Og det er meldt ud til alle ledelser på de skoler, der har 1. klasse og 2. klasse. Det kan godt være, at alle ikke får helt fire timer, men det er tæt på.

Kim Petersen, Læk Danske Skole er fortalere for modellen. Han nævner, at man skal være opmærksom på, at der ikke opstår en form for eksklusion, når der i 5. lektion kommer en SFO-medarbejder ind. Vil der være en fare for, at de børn, der ikke er tilmeldt SFO'en får mindre ud af det, end de børn, der er tilmeldt, fordi den tilknyttede SFO-medarbejder kunne være tilbøjelig til at fortsætte med det, de er i gang med, efter 5. lektion er forbi og de ikke tilmeldte SFO-børn tager hjem. Det skal man være meget opmærksom på.

Eberhard von Oettingen, områdechefm svarer, at 90% af børnene i indskolingen er tilmeldt en eller anden form for fritidsordning. Det her gælder selvfølgelig for alle børn. Men det er en god pointe. Der er dog ingen der siger, at SFO-personalet skal med ind i undervisningen, det kan også være en anden aktivitet lagt fx ude eller i fritidslokalerne.

Paul Salwik, Jes Kruse-Skolen siger, at det hele er forberedt og det ser ud til, at der bare skal stemmes ja i aften. Men han ser stadig kommunikationen som mangelfuld. Covid har haft en del med det at gøre. Men er vi måske først klar til næste år, fordi næste fællesrådsmøde først er til september? Han tror, at alle gerne kommer til et ekstra møde for et så vigtigt punkt.

Tina Besse, Hiort Lorenzen-Skolen, vil gerne vide, hvad der sker med de skoler, der ikke er klar næste år. Er de helt ude? Hun ytrer ønske om, at det hele udskydes til næste år, så alle kan komme fornuftigt i gang. At Fællesrådet tager det med hjem til skolerne og diskuterer, hvordan det kan implementeres, så det bliver gjort rigtigt. Et år er meget kort tid for en skole med næsten 100 børn i indskolingsfasen.

Eberhard von Oettingen, områdechef, siger, at vi skal have den fleksible indskolingsfase. Den var der i går og den er der i morgen. Vi har mulighed for at tildele de fire timer til de skoler, der er parate. Hvis skolen ikke er klar, så er der mulighed for at vente. I beslutningsforslaget står også, at der skal evalueres om et år. Men hvorfor skal de skoler, der er klar, vente på at de andre bliver det?

Andrea Heimrath, Skovlund-Valsbøl Danske Skole, fortæller, at de kender den fleksible indskoling fra tidligere og at det var en utrolig god overgang fra børnehaven til skolen fordi de netop var en stor gruppe. Eleverne kunne opbygge et stort fællesskab og det er vigtigt at starte dagen fælles og slutte den fælles. Der er også sammenlæst 1. og 2. klasse med en to-lærer ordning og det fungerer rigtig godt.

Alexander Prasno, Jaruplund Danske Skole, kan godt følge tankegangen fra Tina Besse, Hiort Lorenzen-Skolen. Han vil gerne vide, om der er hjælp nok at få til de skoler, der ikke er klar. Det kan være en stor omgang, hvis samarbejdsrådene bare siger "kom i gang, planlæg". Er hjælpen fra de planlagte konsulenter fyldestgørende nok?

Eberhard von Oettingen, områdechef, svarer, at Skolekontoret tager det alvorligt, de lytter, taler og støtter.

Desiree Woywod, Jaruplund Danske Skole, synes det er en god idé, men der skal være samme vilkår for alle. Hvis en kan starte og andre bare kan starte op næste år, så synes hun ikke det er de rammer, der skal tilbydes inden for Skoleforeningen. Hun vil gerne have minimumsrammer for alle børn. Hvis der så er skoler, der er bedre, er det jo fint. Men der skal være minimumskrav til, hvordan det kan opfyldes, at alle børn får en god indskolingsfase. Hun synes ikke hendes skole er klar og hun kan ikke som fællesrådsmedlem rådgive om, hvordan den skal blive klar. Der skal sørges for, at det kan blive for alle. Ideen om at tage det op på et andet tidspunkt, hvor vi har haft mulighed for at drøfte det grundigt, er god.

Renke Ulonska, Hans Helgesen-Skolen, synes det er meget vigtigt med de ekstra timer til de små børn. Især her efter Corona er de langt fra det pensum, de skal lære. Måske kan der laves et kontingent til skolerne, hvor de, der er klar kan indbygge timerne, mens de andre kan vente lidt.

Helle Petersen, Harreslev-Kobbermølle Danske Skole, siger, at vi har to typer skoler. Dem, der er klar og som tager imod de fire timer, fordi de bare passer i konceptet. Og så er der dem, der ikke er klar, fordi det kræver en så stor omstilling, at det ikke kan nås. Det gør forskellen større, at dem, der er klar får flere timer og eleverne får flere timer, mens de der ikke er klar, ikke får flere timer selvom de skal bruge ressourcer på at blive klar.

Sylvia Grabowski-Fillmer, JesKruse-Skolen synes ideen er fantastisk men at rammerne er for uens. Hvad sker der, hvis eleverne skifter skole? I distrikt a er det på den måde, distrikt b på den måde og i distrikt c på en helt tredje måde. Der har været snakket om længe, at det skal gøres ens for alle. Så først skal man vide, hvilke ressourcer der kan trækkes på og så kan det komme på banen for alle på samme tid. Og hvorfor kun pædagoger i 5. time? Hvorfor ikke trække dem med i undervisningen også?

Gerwin Wächter, Sønder Brarup Danske Skole vil gerne vide, om der er mange elever, der ikke når indskolingsfasen på to år og må bruge tre? Og det ser ud som om, at børnene hænger en time rundt mellem skole og fritid. Men sådan er det jo ikke, de går i SFO efter 4. eller 5. lektion eller tager hjem. I forslaget står der, at der skal mere musik på skemaet. Skal der køres med musik, så skal der også flere musiklærere til – hvor mange timer snakker vi om? Det er ikke kun 4 timer pr. klasse pr. uge, det bliver hurtigt 8-10 lærere i hele Skoleforeningen. Og det er allerede nu svært at finde nok lærere.

Eberhard von Oettingen, områdechef, svarede, at hullet signalerer, at der er én del til skole og én del til fritid. Det er for at vise, at det er to forskellige arenaer, det betyder ikke, at børnene hænger rundt. Rigtig mange steder er der voksne rundt om skoledelen og andre voksne rundt om fritidsdelen og det vil give meget mening, hvis de voksne gennem samarbejde laver aktiviteter med børnene.

Gerwin Wächter, Sønder Brarup Danske Skole: Det er vigtigt, at man ikke går videre med de ting, man laver i skolen i SFO'en med de børn, der er tilmeldt.

Eberhard von Oettingen, områdechef, siger, at det er et vigtigt opmærksomhedspunkt. Langt de fleste elever bruger to år i indskolingsfasen og rykker op i 3. klasse derefter. Men han har ikke tallet på, hvor mange der bruger tre år. Men muligheden for at blive i tre år i en indskolingsgruppe, gør det mindre presset for eleven end hvis det skulle starte forfra i 1. klasse.

Jan-Christian Raetsch, Ejderskolen, siger, at når det er et instrument, som skolerne kan tage i brug, hvis de er klar til det, så kan vi ligeså godt stemme for. For de, der ikke er klar, har et år til at forberede sig til det.

Paul Salwik, Jes Kruse-Skolen påpeger, at alle er indforstået med, at der skal gøres noget. Men der mangler stadig en kommunikation for at få alle med. Selvom alle vil gøre det bedste for indskolingsgruppen, så føler han sig ikke i stand til at stemme ja til det i aften.

Nikolaj Jensen, Jens Jessen-Skolen mener, at det er en grundlæggende ting vi kan tilbyde de sydslesvigske børn. Det giver god mening, at eleverne i indskolingsklasserne har samme antal timer, så der ikke er nogen, der skal gå efter fire lektioner, fordi de er i 1. indskolingsår, mens resten bliver siddende. Han har forståelse for, at nogle skoler måske har udfordringer med at starte op, men Skoleforeningen har forståelse for, at ikke alle er klar, men samtidig kan de, der er, få timerne tilført allerede fra august. Måske burde man have tillid til at Skoleforeningen er i stand til at løfte opgaven.

Gitta Holdorf, Gottorp-Skolen, spørger, hvorfor man ikke kan give de fire timer til alle skoler fra sommerferien, selvom skolen ikke er så langt, at de kan omsætte indskolingsprojektet før næste år? Så vil alle elever være lige stillet og have lige mange timer til at lære pensum.

Ralf Feddersen, pæd. konsulent, vil gerne nuancere snakken lidt, fordi der er snakket meget om indhold, som man ikke kan forberede sig 100% på, fordi man ikke ved, hvilke børn, der starter. Skolerne skal have nogle fælles rammer og hvis lærerne får mere tid, lærer de eleverne bedre at kende, både de stærke sider, men også hvad den enkelte elev har brug for. Ud fra en pædagogisk betragtning er det væsentlige, at man kan følge barnet i indskolingsfasen og, hvis f.eks. Jakob fra andet indskolingsår har brug for en pause i 5. time, kan han "tages ud", mens Emil fra første indskolingsår måske er helt klar til at tage en times matematik. Her kan man lave et godt samarbejde med personalet fra fritidstilbuddet.

Gerwin Wächter, Sønder Brarup Danske Skole siger, at nogen har brug for tre år, fordi de ikke er så langt, at de kan sidde stille i fire lektioner og så skal de have flere pr. dag. Hvordan skal det gå?

Helle Petersen, Harreslev-Kobbermølle Danske Skole, spørger, hvad det egentlig er vi stemmer om? Skal børnene have fire timer mere? Eller skal de kun have fire timer mere, hvis skolen er klar til at indføre ikke-årgangsdelt indskoling? For alle børn burde have fire timer og alle skoler har den fleksible indskoling, bare på forskellige måder. Skal vi ikke stole på, at skolerne kan finde ud af at administrere de fire ekstra timer, lige meget hvordan de har valgt at køre den fleksible indskoling?

Eberhard von Oettingen, områdechef, svarer, at afstemningen går på, at de skoler, der melder tilbage, at de er klar til at starte op efter sommerferien, får de fire timer tildelt mens de skoler, der fortsat kører årgangsdelt 1. og 2. klasse ikke får timerne.

Mødeleder Jens Henriksen siger, at alle, der markerer, får lov til at sige noget. Også selvom det er sent.

Barbara Bock, Sønder Brarup Danske Skole synes ikke, at der nødvendigvis skal besluttes noget for når man lytter til alle, så kan der ikke besluttes noget. Hun savner fakta og tal. Der er en indskolingsfase fra 1. til 3. skoleår, men der er ikke et tal på, hvor mange børn der gør brug af det 3. år eller, hvor mange der skifter til 3. klasse allerede efter et år. Der er ikke tal på, hvor mange børn i 1. og 2. klasse der gør brug af de allerede eksisterende støtteprogrammer. Uden disse tal, kan man ikke beslutte noget. Der fortælles, at de børn, der er startet under Corona har brug for mere tid, men det er et tidsbegrænset problem. Corona stopper på et tidspunkt. Hvad med de børn, der er rigtig dygtige? Skal de sidde i fire timer og kigge på de andre eller sidde alene? Børn i den alder kan ikke være uden opsyn.

Sonja Forster, A. P. Møller Skolen, synes, at de fire timer skal fordeles til alle skoler. Der er altid

problemer med at få ekstra timer også til SFO. Det er svært at få tid til de børn, der skal have lektiehjælp, mens de andre leger.

Gitta Holdorf, Gottorp-Skolen, siger, at vi skal have alle børn med, måske kan man allerede fra førskolen sætte børnene på de rigtige hold/klasser.

Eberhard von Oettingen, områdechef, siger, at vi nu begynder at tale om et ressourcebehov på mange områder. Og han ville ønske, at Skoleforeningen kunne imødekomme alle de behov. Nu har vi muligheden for at tildele fire timer til indskoling og parallelt med det, har vi stor fokus på overgangen fra dagtilbud til skole. Dvs. vi kigger også på skolepædagoger og på sigt også førskole-skolepædagoger, som er med til at skabe rummet fra dagtilbud til skole. Vi er i gang med udviklingen. Der er ingen børn, der skal sidde og rutsje ned af stolen efter tre lektioner, hvis de ikke kan mere. Dette er også for at skabe andre aktiviteter, som betyder, at eleverne ikke skal sidde hele dagen.

Kim Petersen, Læk Danske Skole siger, at der diskuteres i øst og vest. Fællesrådet har ytret nogle gode opmærksomhedspunkter, men han opfordrer forsamlingen til at stemme ja til beslutningsforslaget. Det er meget tankevækkende, at det for en stor del af forsamlingen ikke er klart, hvad det er vi skal stemme om. En ting, som egentlig for længst har været besluttet, nemlig den fleksible indgangsfase på de tre år.

Sara Clausen, Bredsted Danske Skole, synes det bliver meget nemmere, når 1. og 2. klasse har samme antal timer så hun anbefaler også at stemme for forslaget.

Mødeleder Jens Henriksen påpeger, at der ikke er indgået noget ændringsforslag til punktet, derfor skal der stemmes om punktet som skrevet dagsorden. Der er ingen, der ønsker skriftlig afstemning.

For: 25 stemmer

Imod: 14 stemmer

Afholdelse: 7 stemmer

Beslutningsforslaget om tildeling af fire ekstra timer til indskoling godkendes.

7. Evt.

Annette Spliedt, Jernved Danske Skole, siger at mindst 6 fællesrådsmedlemmer ikke havde mulighed for at deltage fysisk og derfor ønskede virtuel deltagelse. Hun efterspørger om muligheden for at deltage digitalt.

Daniel Dürkop, kommunikationsmedarbejder svarer at det grundet vedtægterne ikke er muligt, fordi der er afstemninger på mødet. Lars Kofoed-Jensen var kun med på en lytter, det havde muligvis været muligt at lytte, men ikke deltage.

Kim Petersen, Læk Danske Skole synes det er rigtig fint, at der er fokus på overgange og der er utrolig meget udviklingspotentiale i det emne. Det er meget vigtigt for børnene mht. tryghed. Der er stor fokus på området ved de mindre børn, men der er også behov for det ved de større klassetrin. Der er mange overgange der fylder, også for elever i de større klasser.

Der skal være fokus på overgangen fra "pileskema" til "a-h-skema". Man skal klæde forældrene og børnene på til skiftet.

Så er der en kæmpe overgang fra skole til job. Han fandt ud af, at skolen først på hans opfordring begyndte at arbejde med, hvordan man skriver ansøgninger, fordi eleverne pludselig skal skrive ansøgninger til deres praktiksteder. Det kan måske også udvides i forhold til, hvordan de andre elever har oplevet deres praktikophold.

Så er der også overgangen fra skole til skole, hvor han oplever, at hjemmeskolen præfererer Tønder frem for Gustav Johannsen-Skolen eller Duborg-Skolen. Måske er det nu accepteret, at skolen fremskynder et større samarbejde med Tønder Gymnasium frem for Duborg-Skolen. Eleverne kommer på besøg i Tønder, det gør de ikke på Duborg-Skolen. Han tænker, at det er noget der skal snakkes om – for hvis det er ”gør hvad du vil” og man kan sende børnene til Tønder, så skal vi have kigget på eksamener og, om en dansk studentereksamen godkendes i Tyskland på samme måde som en eksamen fra Duborg-Skolen. Når man laver et oplysningsarbejde over for børnene, bliver man også nødt til at oplyse dem om de mulige konsekvenser ved valget og komme med modforslag.

Mødeleder Jens Henriksen siger tak for nu og giver ordet til formanden for en meget kort bemærkning.

Formand Udo Jessen takker alle for de gode debatter. Han synes det er et meget alvorligt emne, som Kim Petersen tager op og mener ikke det er noget vi skal leve med. Han giver også Marie Werngreen ret i, at det har været dejligt at kunne snakke om pædagogik i Styrelsen. Han takker Jens Henriksen for god mødeledelse og pedellen på Cornelius Hansen Skolen. Der kunne desværre ikke være nogle elevrådsrepræsentanter til stede, men han understreger, at de sender nogle vigtige politiske signaler i forhold til de forfærdelige ting, der sker i Ukraine.

Vi ses til maj – forhåbentlig med borde og kaffe og måske et stykke brød.

Mødet slutter kl. 22.52